Purim Miracles After Esther and Mordechai

Seth Winberg * JLIC's Tuesday Night Torah

1. Bavli Megillah 14a

תָּנוּ רַבָּנַן: אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה נְבִיאִים וְשֶׁבַע נְבִיאוֹת נִתְנַבְּאוּ לָהֶם לְיִשְּׁרָאֵל וְלֹא פָּחֲתוּ וְלֹא הּוֹתִירוּ עַל מַה שֶׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה חוּץ מִמְּקְרָא מְגִילָה. מַאי דְּרוּשׁ? אָמַר רַבִּי חָיָיא בַּר אָבִין אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קָרְחָה: וּמַה מֵעַבְדוּת לְחֵירוּת אָמְרִינֵן שִׁירָה מִמִּיתָה לְחַיִּים לֹא כָּל שֶׁכֵּן?

Our rabbis taught: Forty-eight male prophets and seven female prophets prophesied to the Jews and they did not subtract or add to that which is in Scripture except for the recitation of the *megillah*. On what basis? Rabbi Hiyya bar Abin said that Rabbi Yehoshua ben Korha said: We sing to celebrate about the transition from slavery to freedom—all the more so from death to life!

2. Endorsement of Rabbi Shimon Sofer to Megillah 'AFH, 1880

Lo and behold, the great Rabbi Aharon Rosenlicht, may his candle burn brightly, brought

before me a pure offering of this book, Megillah 'AFH (the megillah of the great city Frankfort), which was composed by the great Rabbi Elchanan son of Rabbi Abraham Hellin. In the megillah are told all of the incidents which occurred to the residents of that city from the year 5372 to 5376. And God mercifully rescued and saved them on 20 Adar 5376 (= 1616)—just as I heard directly from the holy mouth of my father, may his righteous memory be a blessing, the author of the *Chatam Sofer*, who was born in the great city of Frankfort, God protect it. Each year he too would celebrate 20 Adar as a holiday of feasting. But this text had been hidden until now, until the great Rabbi Aharon Rosenlicht, a resident of our city, toiled and struggled until he was able to copy it, so that the coming generations will now that God alone

rescues from distress.... Today, the eve of the month of *Tammuz*... offering this *megillah* on the altar of the printing press. And God forbid that anyone should violate his publisher's rights, for "he who tends a fig tree will enjoy its fruit."

3. Rabbi Avraham Danzig, 1748-1820 (Poland)

חיי אדם הלכות שבת ומועדים קנה, מא

מִי שָׁאֵירַע לוֹ גַס וְכָל שֶׁכֵּן בְּגֵי עִיר יְכוֹלִים לְתַקֵּן בְּהַסְכָּמָה עְלֵיהֶם וְעֵל הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם לַעֲשׁוֹת אוֹתוֹ יוֹם לְפוּרִים. וְנִרְאֶה לִי דְּאוֹתָהּ סְעוּדָה שֶׁעוֹשִׁין בִּשְׁבִיל הַגֵּס, הִיא סְעוּדַת מְצְוָה... כְּמוֹ שֶׁכָּתַב ביש"ש ב"ק סִי' ל"ז דכל סעוּדה שַׁעוֹשִׁין לִזְכֵר נִפְּלאוֹת ה' הִיא סְעוּדת מצוה ע"ש. וְכַן אנוּ עוֹשִׁים

Purim Miracles After Esther and Mordechai

Seth Winberg * JLIC's Tuesday Night Torah

עַל הַגֵּס שֶׁנַּעֲשָׂה לָנוּ בִּשְׁנַת תקס"ד אוֹר לְיוֹם ט"ז כִּסְלֵו, שֶׁהָיְתָה הֲרִיגָה בֶּחָצֵר שֶׁאֲנִי דָּר בּוֹ מֵחֲמַת הַבְּעָרָה שֻׁיִּצְאָה לְלַהַב מִן "פּולווער" וְנָפְלוּ כַּמָּה בָּתִּים בָּחָצֵר וְגַם בַּיִת אֶחָד שֶׁלִי. וּמֵחֶדֶר שֶׁהִיּה פְּפֶסַע כָּל בְּנֵי בֵּיתִי, נָפַל ב' חֲצִי חוֹמוֹת וְקוֹרָה אַחַת. וְהַחוֹמָה נָפַל עַל בִּתִּי "וויטקע", עַד שֶּהְיָה כְּפֶּסַע בִּינָה לְבֵין הַמָּוֶת. וְכֵן אִשְׁתִּי נִתְפַּצְּעָה בְּפָנֶיה, הַשְּׁפָה הָעֶלְיוֹנָה לְכַמָּה חֲתִיכוֹת, וְהַשִּׁינִים הַתַּחְתּוֹנִים בּיּלָם נִשְׁבְּרוּ הַחַלּוֹנוֹת וְהַדֶּלֶת, וְנִתְבַּקְעוּ הַחוֹמוֹת. פּוּלָם נִשְבְּרוּ הְבָּכִיה. וְנִם בַּחֶדֶר שֶׁיָשַׁבְתִּי שָׁם עִם בְּנִי, נִשְּבְרוּ הַחַלּוֹנוֹת וְהַדֶּלֶת, וְנִתְבַּקְעוּ הַחוֹמוֹת. וְנַבְשְׁבָּר בְּנִי ב' נְקָבְים. וּבְכָל בְּנֵי בִּיתִי כּוּלְם וּמְמֶּנִי, אֵין אֶחָד שֶׁלֹא יָצָא מֵהֶם עַל כָּל פָּנִים וְתַסְדִיו חָשַׁב לָנוּ הַדָּם בְּקְרְבָּן לְכַפֵּר, וְהִצִּילָנוּ וְנִשְׁאַרְנוּ כּוּלָנוֹת בּחִיים. וּה' יִתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמָיו וַחֲסָדְיו חָשַׁב לָנוּ הַדָּם בְּקַרְבָּן לְכַפֵּר, וְהִצִּילָנוּ וְנִשְׁאַרְנוּ כּוּלָנוּ בּחִיים.

One who experienced a miracle—and more so a community—can, with their consent, establish that the day is a Purim. The festive meal on that day is a *seudat mitzvah*... as R. Shlomo ben Luria wrote: "any meal made in remembrance of divine miracles is a *seudat mitzvah*." See there.

Similarly we mark the miracle that happened to us in the year 5564 on the night of 16 Kislev (= 1 December 1803). There was death in my neighborhood because of a fire that spread from an explosion of gunpowder. Several houses were destroyed in the neighborhood, including one of my own. And members of my family were in one of the rooms. Two half-walls and one rafter fell. One of the walls fell on my daughter, Vitka. There was only a step between her and death. My wife was wounded in the face: her upper lip was torn into pieces and all her lower teeth broke in her mouth. The windows and the door broke in the room I was in with my son, along with the walls. My son was injured twice in the back. No member of my family, myself included, left without losing blood. And the Lord, be blessed, in mercy and kindness considered the loss of blood as an atonement. God saved us and we are still alive.

ּוּלְמַעַן לְסַפֵּר נִפְּלְאוֹת ה', כְּדִכְתִיב "זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְּלְאוֹתִיו", קִבֵּלְתִּי עָלֵי וְעַל זַרְעִי בְּלִי נֶדֶר יוֹם ט"ז כִּסְלֵו, אַחַר שָׁהוּא בְּלָאוֹ הָכִי בִּמְדִינָתֵנוּ בְּהַרְבֵּה קְהִלּוֹת יוֹם תַּעֲנִית לְחֶבְרָא קַדִּישָׁא גּוֹמְלֵי חֲסָדִים, לַעֲשׂוֹתוֹ כִּמְעַט חֶצְיוֹ לֹה' עַל כָּל פָּנִים, וּמִי שֶׁיּוּכַל יִתְעַנֶּה. וּבַלַיְלָה שָׁאַחֲרָיו, יִתְאַסְפּוּ יַחַד תֶּכֶף אַחַר מַעְרִיב וְיַדְלִיקוּ נֵרוֹת כְּמוֹ בְּיוֹם טוֹב וְלוֹמֵר שִׁיר הַיִּחוּד כֻּלּוֹ בִּנְעִימָה ובמתון, וְשִׁיר הַכָּבוֹד בְּזִמְרָה, וְאַחֲרֵי זֶה מִיְבוֹר הְיִה קִי"א קי"ו קי"ז כ"ג ל"ד ס"ו ק' ק"ג קכ"א ק"ל קל"ד וְאַחֲרֵי זָה מְשְׁרָת קְעוֹיָת קְעוֹיָה לְלוֹמְדֵי תּוֹרָה לְמִי שָׁאֶפְשָׁר, וְלִתֵּן צְדָקָה קְל"ח קל"ט קמ"ג קמ"ח ק"נ. וְאַחֲרֵי זֶה לַעֲשׁוֹת סְעוּדָה לְלוֹמְדֵי תּוֹרָה לְמִי שָׁאֶפְשָׁר, וְלִתֵּן צְדָקָה בְּבְּרַת ה' כְּפִי הַשָּׁגַת יָדוֹ. ה' יְרַפֵּא שֶׁבֶר עַמּוֹ.

And so that the divine wonders may be told, I took upon myself and upon my descendants 15 Kislev—since it is already a fast day in many places—that a portion of the day should be God-oriented. And anyone who is able should fast. On the following night, be gathered together after evening services, light candles as on a holy day, say *shir ha-yihud* elegantly and *shir ha-kavod* melodiously. And then say these portions of Psalms gracefully: 111, 116, 117, 23, 34, 66, 103, 121, 130, 134, 138, 139, 143, 148, 150. And after that make a banquet to teach Torah to those who are able, give charity according to the means with which God blessed him or her. May God shall heal the break within the nation.